

Selskabets Æresmedlem, Hans Exc. Herr Admiral *Winterfeld*, Ridder af Elefanten, Storkors af Dbr. har meddelt Selskabet Bemærkninger over Gammelgrönland, hvori han af physiske Grunde viser, at Grönlands Clima efterhaanden maae have forværret sig, og at man fölgelig ikke paa Grund af det nuværende Grönlands ublide Clima tör paa-staae, at den gamle frugtbare Österböigd ikke kan være en Deel af det vi nu kjende. I övrigt vil Forfatteren ikke deeltage i Striden, om den gamle Österböigd er en Deel af det nukjendte Grönland eller ikke.

Herr Etatsraad og Ridder *Wiborg* har meddelt en Afhandling om Spelter, botanisk og oeconomisk betragtet, og anbefalet det, som en nyttigt Kornart for de danske Stater. Selskabet havde i flere Aar forgjæves udsat et Priisspöragsmaal om Speltets Dyrkning i Danmark. Dette bevægede Forfatteren til at lade denne Kornart komme fra Franken, og til at anstille Forsög med dens Dyrkning. Först afhandler han Speltet botanisk, og viser Vildfarelserne i Speltarternes Bestemmelse, fordi at de Plantekyndige og Oeconomerne ikke have forstaaet hinanden indbyrdes. Han godtgjør at Grækernes Zea og Romernes Far er Dönkelhvede, (*Triticum Zea*, Host.) og just den, han har dyrket. Hines Olyra, disses Orinca er derimod Spelthveden (*Triticum Spelta*, Host.) Forfatteren forklarer derpaa, saavel efter 8 Aars egen Dyrkning, som efter Andres Iagttagelser, Dyrkningen af Dönkelhveden, og dens Fortrin, og anpriser denne Hvedeart for Danmarks lerede og fugtige Egne. Han gjør tillige den for Speltets Indförelse hos os vigtige Bemærkning, at vore Möller med Pilleværk fuldkommen kunne træde i Stedet for de til Speltets Afskalning i Franken brugelige Möller.

Af samme Forfatter have vi erholdt Bidrag til Qvægsygens Historie, og Efterretninger om dens Behandling i Hertugdømmene Slesvig og Holsteen i Aaret 1814. I Qvægsygens Historie har indsneget sig megen Forvirring derved, at mange Forfattere have forvexlet den egent-

lige Qvægpest med Miltebrand og ondartet Lungesyge. Forfatteren viser, at vi nu have saa bestemte Kjendetegn derpaa, at vi af de græske og romerske Skribenteres Beskrivelse over store Qvægsyger kunne bestemme om det er den virkelige Qvægpest hvorom de tale. Denne historiske Undersøgelse erholder derved en stor Vigtighed, at den sætter os i Besiddelse af en Mængde Kjendsgjæringer, der bestyrke den Sandhed, at den egentlige Qvægpest hörer hjemmue i det sydøstlige Europa, og dertil stødende Lande, og ikkun ved Smitte opstaaer i det Jordströg, vi beboe. Af denne Sygdoms Historie i Almindelighed, og hos os i Særdeleshed, godtgjøres, at man endnu ikke har fundet andet sikkert Middel derimod end Spærring og Nedslagning, og at dette Middels Tilsidesættelse stedse var af ödelæggende Fölger, mod hvilke man forgjæves satte Indpodning, eller Lægemedler. Vor afdöde fortræffelige *P. Abildgaard* faaer herved den fortjente Berömmelse, for hos os at have foreslaaet den rette Fremgangsmaade, der först blev indfört i Danmark, men i Hertugdömmene en Tid lang fandt en Modstand, der paaförte disse et betydeligt Tab. Beskrivelsen over den sidste Qvægsyge i Holsteen tjener til en nye Retfærdiggjørelse for hiin Fremgangsmaade. Smitten blev ved den fjendtlige Armees Qvæg bragt til Hertugdömmet Holsteen, og til en Deel af Schleswig i December 1813, men ved Efterlevelsen af vore fortræffelige Anordninger, standsedes den inden 6 Maaneders Forlöb, og begge Hertugdömmene tabte ikkun 2300 Höveder, hvoraf 735 vare nedslagne. Næst sidste Gang derimod, da man ved Indpodning og ved Lægemedler tänkte at standse Qvægsygen, rasede den 10 Aar i Hertugdömmene, fra 1774 til 1784, og bortrev mere end 150000 Qvæghöveder. Ogsaa 1814 vilde man prøve Lægemedler mod Qvægsygen, men Erfaringen viste tilstrækkeligen, at hverken de saltsure Damp, eller den af Pessina saa meget anpriste jernholdige Saltsyre, eller de Sagerske Lægemedler, eller den af Forfatteren foreslaaede Indsprötning, svarede til Forventningen.